

ALEX GRAFIX GALLERIA

Ajomäentie 18, Hämeenkoski
Kuvataidetta,
kirjoja

Kirja, josta puhutaan! JOHANNEKSEN PORSAA

2000-luvun kovin satiiri
20 euroa
postitse 30 euroa

SYNAPTORI

Sote meni pieleen

Vuosikaudet poliitikot kyhäsivät suurta suomalaista sote-uudistusta. Leveämpien hartioiden ihanuutta hoettiin. Luvattiin palveluiden parantuvan ja kustannusten pienentyvän. Säästöksi esitettiin kolme miljardia.

Todellisuus osoittautui päinvastaiseksi. Onko missään isossa hankkeessa kansalaisia huijattu näin raskaasti? En tiedä.

”Sote epäonnistui”

A-studiossa elokuussa 2024 valtionvarainministeri Riikka Purra sanoi, että sote epäonnistui. Jos alkuperäisiä lupauksia tarkastellaan, totta se on. Ohjelmassa THL:n virkahenkilö intti vastaan: tarvitaan lisää aikaa, kyllä se siitä. Ikävä kyllä, Suomelta rahat loppuvat, ennen kuin soten etsikköaika päättyy.

Miksi meni pieleen? Ei syytä tämän kummempaa: Poliitikkojen tyhmyys voitti, ja tolkku puuttui. Tolkku tarkoittaa ymmärrystä pääasiasta ja tavoitteiden asettamista tärkeysjärjestykseen.

Soten onnistumiset

Vasemmisto tavoitteli yksityislääkäreiden poistamista terveydenhuollosta. Onnistui.

Kokoomus tavoitteli terveysbisnekselle valta-asemaa. Onnistui.

Keskusta tavoitteli maakuntien Suomea. Onnistui, tavallaan.

Soteuudistuksen puuhapuolueet toteuttivat tavoitteensa. Arvostelijat ovat käyttäneet sanaa ”valuvika”. Mitä he tarkoittavat?

Olen työskennellyt betonielementtitehtaassa ja rakennuksilla. Betonivalu tehdään

kaatamalla kuraa tarkasti suunniteltuun muottiin. Kun se kovettuu, syntyy kestävä rakenne. Jos muottia ei ole, kaadetaan kura minne sattuu. Se ei ole valuvika, vaan hallitsemattomasti leviävä sotku.

Sotesotkussa koko homman perustus, perimmäinen tarkoitus, ihminen, oli kaiteissa.

Kuka laittaa kuntoon?

Perussuomalaiset olivat soten valmisteluvaiheissa sivuraiteella. Vaalien jälkeen he eivät tavoitelleet vastuunkantajan tehtävää. Tuskin sitä kaipasi kukaan. Päätekijät lensivät jet-setien seuraan muille maille, tai huutelemaan Brysselistä. He toivovat, että kansa unohtaisi, miten valtava munaus tuli tehdyksi.

Suomessa on aika lopettaa hymistely, joka edellisen hallituksen kaudella oli johtamisen strategia. Jos silloin hallitusta arvosteli, se oli rasismia ja naisvihaa aiheesta riippumatta. Kriittisyyden puuttuessa saattoi tapahtua mitä vain. Ja tapahtui.

Nyt kriittisyyden padot on purettu, ja ongelmien korjaajien niskaan sataa haukkumisia mistä syystä tahansa. Ulkomailla kokouksessa presidentti sijaisti pääministeri Orpoa. Herranen aika, mikä häly! Jos Orpo olisi nainen, häntä keuhutaisiin perhekeskeisyydestä. Sukupuolten tasa-arvo Suomessa on epätasa-arvoista.

Synaptori nro 3/2024 sisältö

Hyvä elämä?
Ennen kaikkea
pitkä?
sivu 2

Sähköhoito
- paljon vääriä
käsityksiä
sivu 3

Jyrkin Kirjakulma
Kurt Vonnegut
ja Galapagos
sivu 4

Kirjat Alex Grafix
Galleriassa ja
Tietokonenurkassa
sivu 5

Vanhuuden
kynnyksellä
sivu 6

Jyrki Joensuu

Postiosoite
jyrki.joensuu@jkoensuu.fi

Työskentelin keskussairaalassa 1979-80, 2001, 2009-12 ja 2018. Keväällä 2024 talo oli hienompi kuin koskaan, mutta rahaa työntekijöille ei piisannut. Siispä ratkaistiin talousongelmat purkamalla sairaala syksyllä 2024. Kuuleman mukaan sairaalan purkuosia kierrätetään. Talousajattelun pohja on BKT. Se kasvaa.

Hyvä elämä? Ennen kaikkea pitkä?

Sukulainen muistutti aina syntymäpäivästään etukäteen. Hän varmisti kaikkien huomion kohdistumisen hänelle tärkeään asiaan.

Syntymäpäivänsä numeron suurentumisen hän koki saavutuksena, vaikka oikeastaan ajan kulumisen hyväksi hänen, tai kenenkään ei tarvitse tehdä mitään. Aika kuluu, vaikka kello pysähtyisi. Vuodet vierivät itsekseen.

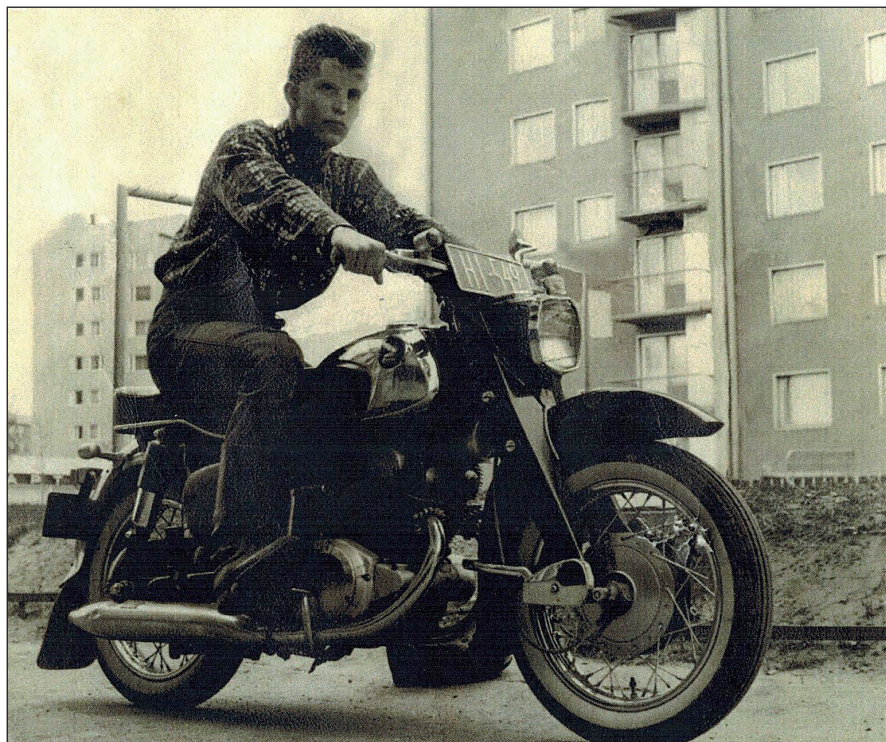
Kun hän täytti 90 vuotta, hän julisti tulleen korkeasti kunnioitettavaan ikään. Sen jälkeen hän ei tervettä päivää kokenut.

Kolme vuotta jatkuvasti kärsittyään hän sanoi toivovansa, että pääsee elämästä pois. Kuitenkin hän vaati ja sai maksimaalisesti uusia tutkimuksia ja hoitoja sairauksiinsa. Sairailla vanhuksilla toiveet ja todellisuus voivat olla pahasti ristiriidassa.

Pitkän eliniän ihanne

Olemme kulttuurimme henkisiä tuotteita, joihin vaikuttavat perinteet tuhansien vuosien ajalta.

Ihmisyksilöiden pitkä

16-vuotiaana istuin unelmani, Honda Dream päällä, ja pää täynnä unelmia.

elinikä on ollut ihmiskunnan säilymisen perusta. Toinen ihmislajin elossa pysymisen selitys löytyy aivoista: ne ovat isot ja tehokkaat. Kolmas menestyksen syy on sopeutuminen mitä erilaisimpiin elinolosuhteisiin.

Ihminen on hitaampi ja heikompi kuin monet elin-

ympäristössä eläneet kilpailijat. Ihmisen valttina ovat äly, kaikenlainen oppiminen ja laajan osaamisensa tallentaminen.

Ennen vanhaan ei ollut muistiinpanovälineitä. Sukupolvelta seuraavalle välittyvän osaamisen ainoa tietopankki sijaitti ihmisen aivoissa. Mitä vanhemmaksi ihminen eli, sitä enemmän hänelle kertyi hyödyllistä tietoa.

Heimolle oli elintärkeää vanhusten muistiin kertynyt osaaminen. On maailman luonnollisin asia, että vanhoja ihmisiä arvostettiin. Se oli pätevä syy valita vanhus yhteisön johtajaksi.

Vanhusten määrä nyt

Kun vuonna 1939 päätettiin eläkeiästä, miesten elinajan odote oli 55 vuotta ja naisilla 61 vuotta. 1800-luvulla elinikä oli alle 50 vuotta. Nyt kuollaan yli 80-vuotiaina. Ihmiskunnan ja Suomen historiassa vanhusten osuus väestöstä ei ole koskaan ollut näin suuri.

Usein ajatellaan, että elinajan piteneminen johtuu sairauksien hoidon kehityksestä. Onhan sillä osansa, mutta tärkeämpiä ovat elintaso ja hygieniat. Tarttuvien tautien torjunta on onnistunut hienosti. Eikä pidä unohtaa

yhdyskuntien vesihuoltoa ja viemärijärjestelmää.

Haitallisia elintarvikkeita poistetaan kauppojen valikoimista koko ajan. Rasvaa ja sokeria saa ostaa vapaasti, ja kyllä ne tuhojaan tekevät: Sairauksien hoidosta iso osa kuluu lihavuussairauksien haittoihin. Päämääränä on elinajan pidentäminen.

Kuka vanhana vaappua tahtoiskaan...

Nuorten ja vanhojen yleisessä terveydentilassa on ratkaiseva ero. Nuoret aikuiset ovat keskimäärin hyväkuntoisia. Vanhemmissa ikäryhmissä terveydentilan vaihtelu on suurta. On täysin terveitä 85-vuotiaita, ja on 50-vuotiaita, joiden toinen jalka tai koko ruumis on haudassa.

Pysähdytään isoon kysymykseen: Onko elämässä tärkeintä ikävuosien suuri lukumäärä vai elinaikana elämän laatu, hyvä elämä.

Elämän pituutta ja laatua määrittävät monet seikat, joihin ihminen ei voi vaikuttaa. Meillä on kohtalo. Voimme vaikuttaa suhtautumiseemme! Oikea oivallus muuttaa suhtautumista. Esimerkkilause: Hyvät asiat ovat olemassa, vain, jos ne huomaa. Jos hyviä asioita ei huomaa, niitä ei ole.

Takana 300 000 kilometriä moottoripyörillä. Honda, Suzuki, Yamaha, Moto Guzzi. Edessä viimeisen Hondan myynti.

Sähköhoito - paljon väärää käsityksiä

Psykiatriassa käytetään hoitomuotoa, josta on vallalla väärää käsityksiä enemmän kuin mistään muusta hoidosta. Se on aivojen sähköhoito. Elokuvissa sitä on näytetty monesti - tarkoituksena kauhistuttaa katsojia. Tosiasiasa sähköshokkihoito, ECT, Electro Convulsory Therapy on hellävarainen ja tehokas menetelmä.

Annoin ECT-hoitoa potilaille ensi kerran Rauhan Sairaalassa vuonna 1972. Vielä muistan potilaan, joka tuli hoitoon masentuneena ja lamaantuneena. Hän sai sähköä, ja lähti kotiin: - Kiitos, kyllä teki hyvää.

Epileptinen kohtausta vaikuttaa

Erikoistuessani psykiatria 2000-luvun alussa annoin sähköhoitoja Lapinlahden sairaalassa. Päijät-Hämeen

keskussairaalassa 2009-12 toimin ECT-hoidoista vastaavana psykiatrina. Tein uusien laitteiden hankinnat ja koulutin henkilöstön.

Sähkö ei ole hoitotulokselle pääasia. Aivoihin annettavien sähköimpulssien sarjalla saadaan aikaan epileptinen kohtausta. Sillä on parantava vaikutus.

Epilepsian myönteinen vaikutus masennukseen havaittiin 2000 vuotta sitten. Sen jälkeen on eri menetelmillä, mm lääkkeillä, yritetty aiheuttaa terapeuttinen epilepsia. Sähköhoidossa on monien kokeilujen jälkeen päädytty nykyiseen käytäntöön.

Ei tunnu miltään

Potilas ei koe hoitoa mitenkään, koska hänet nukutetaan. Herättyään hän ei muista kouristuksen kokeensa. Hyödyllinen kohtausta

kestää vähintään 20 sekuntia. Maallikon silmissä epilepsia näyttää dramaattiselta.

ECT annetaan usein poliikinisesti. Potilas tulee kotoa, saa hoidon, ja seurannan jälkeen pääsee kotiin. Hän on toimenpiteen jälkeen pökeröinen, kuten ihminen aina nukuksen jälkeen. Seuraavana päivänä se on ohi.

On tehty paljon tutkimuksia, joissa on selvitetty ECT:n vaikutusta muistiin. Välittömästi hoidon jälkeinen muistamattomuus kuuluu asiaan, mutta muisti palautuu. On otettava huomioon, että masennus ja lääkkeet voivat heikentää muistia.

Syvässä masennuksessa erinomaista

Koska masennus on yleinen ongelma, herää kysymys, miksi kaikille depressiivisille ei anneta sähköä. Ei tarvitse,

eikä kannata.

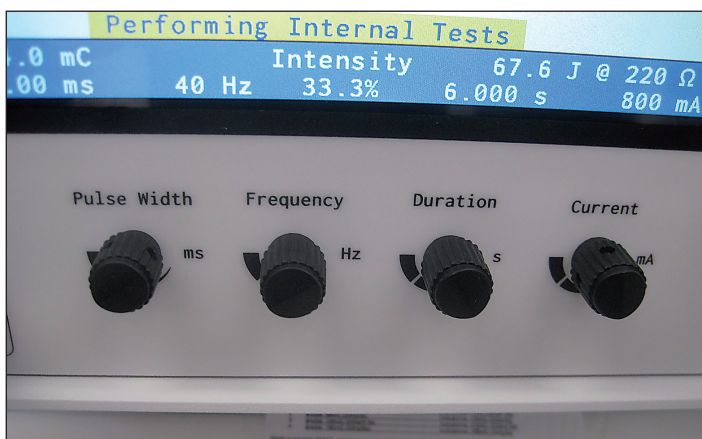
On todettu mielenkiintoinen yhteys: Mitä syvempi masennus, sitä parempi on ECT:n vaikutus. Psykoottisessa depressiossa ECT on parasta hoitoa. Janne Valkeeniemi-kirjassa on kerrottu havainnollinen tapaus.

Toinen, vakava psykiatrinen häiriö, katatonia on ehdoton peruste ECT:lle. Katatoninen potilas voi olla äärimmäisen kiihtynyt tai ulkoisesti täysin lukkiutunut. Hoitamattomana katatonia johtaa kuolemaan. Nykyisin annetaan ECT:a myös vaikeahoitoisessa skitsofreniassa.

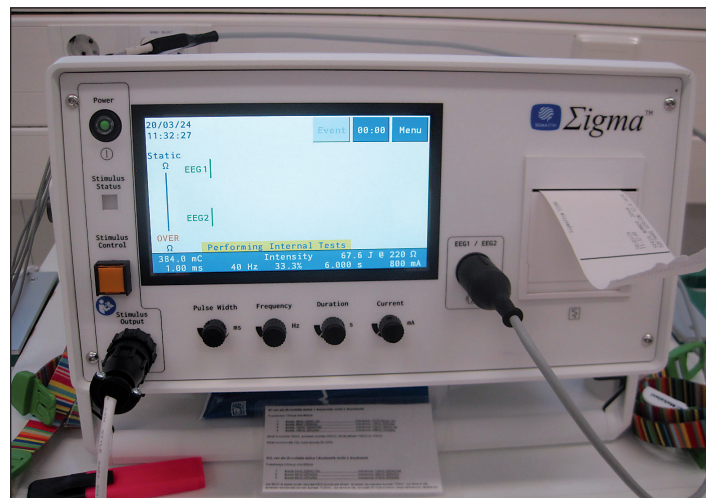
Aluksi potilas saa 2-3 kertaa ECT:n viikossa. Sitten arvioidaan hyöty, ja hoitokertoja harvennetaan. Joskus potilas tarvitsee ylläpitohoitoja kauan.

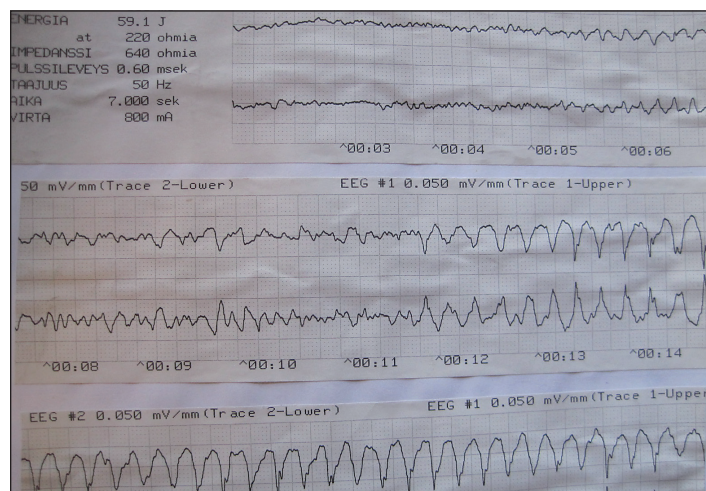
Pyöreät metallilätkät ovat elektrodeja. Potilas makaa nukutettuna selällään. Elektrodeille laitetaan sähköä johtavaa geeliä. Elektrodit painetaan molemmille puolille ohimoille ja annetaan sähköannos.

Säädetään impulssien koko, tiheys, antamisen kesto ja virran voimakkuus. Näistä syntyy summa, sähköannos.

Virtalähde, joka rekisteröi aivosähkökäyrän kohtauksen aikana. Laitteen käyttäminen on yksinkertaista.

Onnistunut hoito näkyy aivosähkökäyrällä.

Jyrkin Kirjakulma

Jyrkin Kirjakulmassa Kurt Vonnegut ja Galapagos

Amerikkalaiseen kirjailija Kurt Vonnegutiin sopii Janne Valkeeniemen takakannen kuvaus: ”Imen sienenä itseäni kaiken, minkä kohtaan. En lopeta oppimasta uutta. Enkä nirsoile, en valikoi! Jos kerää vain positiivisia kokemuksia ja järkevää tietoa, saa elämästä vajavaisen kuvan. Erehdyksistä, virheistä viisastuu. Minusta on tulossa erittäin viisas.”

1960-luvulla luin jotain Vonnegutin kirjaa, ja kompastuin täydellisesti. Torjuin kirjailijan. Se oli erehdys, jonka korjaan 50 vuotta myöhemmin.

Sielunveli

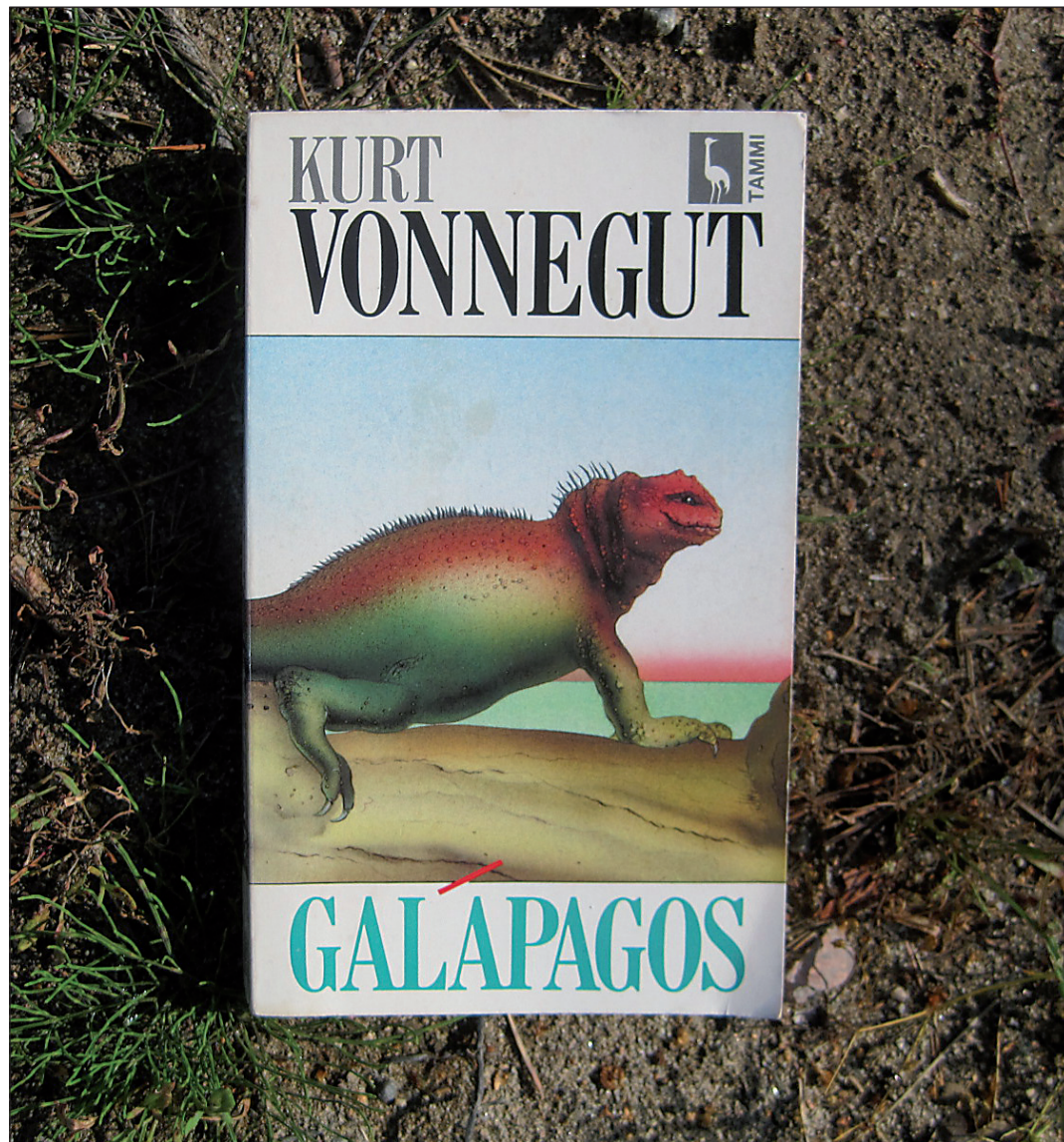
Vuonna 1922 syntynyt Vonnegut kuoli 2007. Minusta tuli vuonna 2018 kirjailija, jonka muuan lukija haastoi tutustumaan Vonnegutiin. Sain Putulan kuululta kyläkirjastolta Vonnegutin ylijäämäkappaleita. Lioittelematta: löysin sielunveljen.

Tunnistan persoonissamme yhtäläisyyksiä. Yllättävän monet elämänvaiheet ja tekemiset ovat samantyyppisiä. Vonnegutin ja minun lapsella on sama sairaus, jonka yhteyden kirjoittamiseen ymmärrän psykiatrina.

Tärkeimpänä ominaisuutena pidän antautumista tai pyrkimystä kaikki rajat ylittävään laaja-alaisuuteen, olkoon se vaikka jämähtämistä joillekin urille tai innostumista uusiin asioihin. Vonnegut päätyi lopulta kuvataiteeseen. Niin minäkin.

Kuvittelen kirjailija Vonnegutin tuumineen aikoinaan: ”Kirjoitan mistä haluan ja miten haluan. Vähät välitän siitä kuka tästä tykkää tai pistää pahakseen.”

Sellainen asenne sopii satiirin tekijälle. Huolestunut hissukka ei satiirikkona pitkälle pötki. Hyvän ja huonon huumorin rajat ovat kateissa. Groteskia saa olla, kun sille

sopiva paikka putkahtaa.

Jos yhdellä sanalla kuvaan kirjailija Vonnegutia: Siekailematon. Kun juttu menee överiksi, antaa mennä vaan.

Laivamatka Galapagosille

Kurt Vonnegutin tunnetuin kirja on Teurastamo. Aineksia hän sai ollessaan sotavankina Dresdenissä, kun se pommitettiin raunioiksi 1945. Lihavarasto sattui toimimaan pommisuoja.

Galapagos on tunnettu saariryhmä Ecuadorin länsipuolella. Kirjan keskeinen aihe on muka luontomatka-

lijoiden luxuriöosi laivaretki Galapagosille. Kaikki menee täysin myttyyn. Absurdit ilmiöt kuuluvat Vonnegutin repertuaariin.

Tarina on faktojen ja aivan mahdollottoman fiktion täydellinen sekaosotku, joka saa ehkä vakavamielisen lukijan narkästymään. Kirjailija irrottelee rajattomasti, ja huumoria syntyy ilman moraalisoinnin häivää.

Teoksen pystyy lukemaan loppuun saakka. On hyvä tietää millainen on ihmiskunnan tilanne miljoonan vuoden kuluttua.

Oikein asennoituessa kirja tuottaa elämyksiä, joskin on

se runsaudessaan rasittava. Täytyy pitää lukutaukoja. Toistot, kuten jatkuvat maininnat isoista aivoista, on tyylikeinoina hyväksyttävä. Mutta ”ja niin edelleen” tilalla on toistuvasti ”niin pois päin”, ja se kyllästyttää 15. kerran kohdalla. Harkittu tiivistäminen olisi tehnyt hyvää. Täytyy ottaa teos sellaisena kuin on, ja nauttia Vonnegutin mielikuvituksen rajattomasta lennosta.

Mielikuvitukseni saa Vonnegutin lausumaan: ”Tykkäsitte tai ei. Paskat mä välitän.”

Vonnegut ei saanut Nobelin palkintoa.

Kirjat Alex Grafix Galleriassa ja Tietokonenurkassa

Postitse kaikkialle + 10 euroa

Janne Valkeeniemi

680 sivua, 20 euroa

Janne on erinomainen psykiatri, ja

ongelmissa kamppaileva ihminen

Huumoria! Ja vakavaa asiaa

”Paras lukemani kirja”

”Nauraessa meinasin tuoilta pudota”

Myönnän nyt, kun loukkaantujat ovat kuolleet:

Janne Valkeeniemi on Jyrki Joensuun alter ego

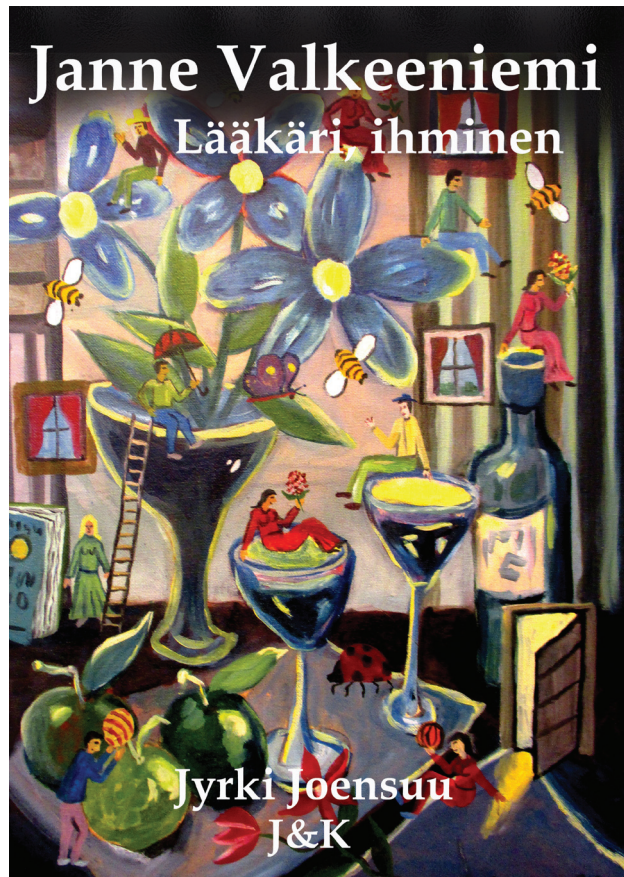
Totuus sotalaiva Moskvan uppoamisesta

170 sivua 20 euroa

Jyrki Joensuun 43 hervotonta pakinaa.

Naurutakuu, yllätystakuu

Iso tekstikoko, helppo lukea!

Johanneksen Porsaat

155 sivua 20 euroa

2000-luvun hurjin satiiri Suomessa

Älykkäille naurutakuu, tyhmille ei mitään

Jyrki Joensuun satiiri Rabelaisin hengessä

Valkeeniemen arkistot avautuvat

144 sivua 10 euroa

Naurutakuu, ja varoitus!

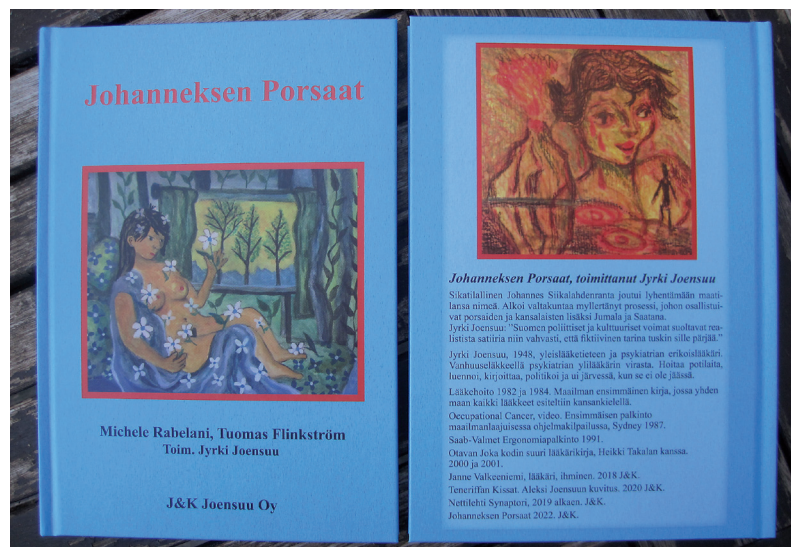
Itsensä kuoliaaksi nauramisen riski

Postimyynti

Helposti! Mukana tulee lasku

Postitus 10 euroa

tilaukset@jkjoensuu.fi

Johanneksen Porsaat, toimittanut Jyrki Joensuu

Sitaattiläinen Johannes Sittakaldereristä juontu tyhjentämättä maailmanlauluksi. Alkoi valloittamaan myllytönnäntä prosessi, johon osallistivat porsaiden ja kansalaisten lisäksi Jumala ja Saatan.

Jyrki Joensuu: ”Suomen poliittiset ja kulttuuriset voimat soivatvat realiteettiä satirina niin vakavasti, että fiktiivinen tarina tuntuu sille piipillä.”

Jyrki Joensuu, 1948, yleislääketieteen ja psykiatrian erikoislääkäri, Vanhuuslääketieteen psykiatrian ylilääkäriin virasta. Hoitaa potilaita, luonni, kirjoittaa, poliitikoita ja ui järveissä, kun se ei ole jaksaa.

Lääkehito 1982 ja 1984. Maailman ensimmäinen kirja, jossa yhden

maan kaikki lääkkeet esiteltiin kansanselkeä.

Occupational Cancer, video. Ensimmäisen palkinto

maailmanlaajuudessa ohjelmakilpailussa, Sydney 1987.

Saab-Valmet Ergonomiapalkinto 1991.

Ottava-Joiska-kodin suuri lääkärikirja, Heikki Takalan kanssa.

2000 ja 2001.

Janne Valkeeniemi, lääkäri, ihminen. 2018 J&K.

Tenerifan Kissat, Aleksis Joensuun kovitus. 2020 J&K.

Näyttöpöytä Synaptori. 2019 J&K.

Johanneksen Porsaat 2022. J&K.

Michele Rabelani, Tuomas Flinckström
Toim. Jyrki Joensuu

J&K Joensuu Oy

Vanhuuden kynnyksellä

Tiina Raevaara kirjoitti Helsingin Sanomissa jutun, jossa hän tarkasteli pitkän elämän mielekkyyttä. Keskimääräinen elinikä on pidentynyt jatkuvasti. Terveysthuollon merkitystä on tapana arvioida sen mukaan, pidentääkö se elinikää. Onhan elämässä muutakin kuin vuosien lukumäärä.

Jos katsotaan tilannetta yhteiskunnan varojen näkökulmasta, on todettava, että jouduttiin mahdollittamaan tilanteeseen.

Tuottavaa työtä tekeviä on yhä vähemmän. On elätettävä miljoona eläkeläistä ja 200 000 työtöntä ynnä tuhansia maahan muuttaneita.

Tämä kuulostaa karulta: vanhusten pitäisi kuolla ajoissa ja maahan tulijoiden elättää itsensä.

Mutta on toinen, inhimillinen näkökulma: hyvin vanhana, kyvyttömänä ja sairautena, toisten varassa oleillessa elämä ei ole kivaa.

Olen 76-vuotias, lähestymässä eliniän loppua, miehellä keskimäärin 82 vuotta. Haluanko elää vielä 5-10 vuotta?

Kaikki vertaukset ontuvat, mutta lähtökohtani poimin maaseudusta. Se on ollut asuinympäristöni 50 vuotta.

Jo joutui armas aika-virren herkät sanat katosivat keväeseen. Viljat pelloilla ovat kasvaneet ja tuottaneet kotalaisen sadon, jonka leikkuupuimurit ottivat talteen.

Viljakasvit ovat tehtävänsä hoitaneet. Keskikesällä ne välillä kaipasivat sadetta, mutta enää ne eivät tarvitse vettä. Eivät ne hyödy lannoitteesta. Pakkasyöstä ne eivät ole moksiskaan. Vaalenneet vartensa kasvit luovuttavat mullaksi seuraavien vuosien kasvustoille. Onko se tragedia?

Katse hyvään elämään, päin!

Jos alatte jatkoa lukiessa kuulla sietämätöntä leuhkimista, olkaa hyvät vain. Synnyin 18-vuotiaiden rahattomien vanhempien lapseksi. Häveliäs sukulainen sanoi,

että perhe ei ollut köyhä. Muuten vaan asuimme 8 neliömetrin vinttikomeroissa, josta talven tullen piti muuttaa pakkasta pakoon.

Isä lähti Ruotsiin tehtaalle töihin, ja äiti perässä piikomaan. Sukulaiset ja Pispalan seimi, punaorpojen lastenkoti huolehtivat varhaiskasvatuksesta. Ennen koulun alkua nautin tarhassa kavereista ja sain ruokaakin, koska kasvoini. Maitohampaat surkastuivat pois, enkä oppinut ääntämään s-kirjainta.

Olin terve, reipas ja hyväntuulinen. Tuntuu, että ihmiset tykkäsivät minusta. Hinkuuskästä jäivät keuhkoputkien laajentumat, joihin kertyvää limaa yskin ja tyhjentelen joka päivä.

Vapautta ja unelmia

Pispala oli optimaalinen ympäristö lapselle, joka vapaana keksi huvinsa. Roikuin junan perässä, uin sellutehtaan rannassa, ja vapauden huipentumana sain kolmivuotiaana polkupyörän. Kaksipyöräisessä menopelissä oli kiinteät polkimet etupyörässä, ja jarruina toimivat jalkapohjat.

Opittuani lukemaan rakastuin kirjoihin, ja aloin kirjoittaa omia juttuja. Mielikuvitukseni oli rajaton. Se ruokki unelmia, joista muokasin suunnitelmat elämäni.

Kaikki toteutui

Viisivuotiaana ilmoitin rupeavani lääkäriksi. 20 vuotta myöhemmin valmistuin Sveitsistä. Tein lääketieteen kolmen erikoisalan tutkinnot.

Nuorena halusin tyttöystävän, ja varmuuden vuoksi muutaman varalle. Jotta ei tarvinnut haeskella, avioituin, ja pysyvästi.

Kaksipyöräisten intohimo kohdistui moottoripyöriin, joita kertyi kymmenkunta. Ajelin ympäri Eurooppaa 300 000 kilometriä.

Tykkäsin kouluttaa. Kekasin muokata luentoni videoiksi. Niinpä vedin 10 vuotta omaa tuotantoyhtiötä. Delta Videon nimi juontuu deltasta, se on maailman pisimmän

Aleksi Joensuu kuva.

joensuun nimi.

Sain neljä lasta – yhteistyössä Kristiinan kanssa, toki. Järven rantaan teimme omakotitalon. Uin järvessä aina kun vesi ei ole jäätynyt.

Poikkesin 20 vuodeksi politiikkaan laittamaan kunnan asiat kuntoon.

Hankin kartanon, jossa nautin herran ja kokin yhdistelmäroolista.

Jatkuvasti kirjoitin, pakinoita, artikkeleita ja tietokirjoja, kuten maailman ensimmäisen lääkekirjan, jossa yhden maan kaikki lääkkeet esiteltiin kansankielellä. Pidin vähintään 2000 esitelmää.

Potilaita olen hoitanut noin 90 000.

Laskun maksamisen aika

Tiivistelmä: Tein kaiken,

mistä olin haaveillut. Minusta tuli Suomen kuuluisin kirjailija, jota kukaan ei tunne. Vedetään viiva alle. Lasken saldon numeroiden sijaan näin: Olen tyytyväinen elämäni.

Sillä on seurauksia:

En motivoitu aloittamaan uusia hankkeita.

En kaipaa kaukomaille.

En kummemmin halua tutustua ihmisiin.

En... tuota... en oikeastaan mitään. Lukemattomia kirjoja on lukematta. Tuli elettyä enemmän kuin yhden elämän annos. Miksi pitäisi junnata täällä monta vuotta pitempään?

Läheisiä ihmisiä kohtaan on velvoitteita, juu. Mutta itselleni en kaipaa mitään. Joutaisin kuolemaan, onnellisena ja tyytyväisenä elämästä kylliksi saaneena.